

Werkstraf in uitvoering

Editie 27 | Mei 2021

De Bende van het Strand

Inloggen op Werkstrafportaal met MFA

Stelling: Een vrouwelijke werkmeester is vragen om problemen

Reclassering Nederland

> DE BENDE VAN HET STRAND

“De Bende” houdt stranden Schouwen-Duiveland schoon

SCHOUWEN-DUIVELAND Het is inmiddels een bekend beeld op Schouwen-Duiveland: een groepje mensen die met prikstokken de stranden van het Zeeuwse eiland schoonhouden. Deze zogenaamde “Bende van het strand”, bestaat uit een wisselend gezelschap van vrijwilligers, werkgestraften en probleemjongeren. Initiatiefnemer Erik de Vries vertelt waarom dit project bijzonder voor hem is.

Jarenlang reisde en werkte Erik de Vries over de hele wereld. Tot hij opeens een ongeluk kreeg waardoor

hij zijn werk niet langer kon uitoefenen. ‘Als zo iets je overkomt, is dat even slikken’, zegt Erik. ‘Maar ik ben niet het type dat de hele dag thuiszit. In het begin wandelde ik veel met mijn hond over het strand vlak bij mijn woonplaats Scharredijke en daar genoot ik ontzettend van. Tegelijkertijd ergerde ik me dood aan het vele afval dat op het strand rondslingerde. De volgende dag heb ik een prikstok en vuilniszakken gekocht en ben ik begonnen met het opruimen van het strand. Gewoon in mijn eentje.’

Oprichting stichting

Dat trok de aandacht, merkte Erik al snel. ‘Als je op het strand aan het prikken bent, komen veel mensen een praatje met je maken. Voor ik het wist, meldden allerlei mensen zich vrijwillig aan om te helpen opruimen. Toen dacht ik: hier kan ik mijn brood mee verdienen terwijl ik tegelijkertijd een nuttige bijdrage kan leveren aan de samenleving.

Op 1 september 2018 heb ik de stichting “de Bende van het strand” opgericht. Met als doel: zeven dagen in de week, het hele jaar door afval opruimen op het strand. We lopen een

‘Mooi om te zien dat mensen zich ontwikkelen en tegelijkertijd ons mooie strand schoonhouden!’

vaste ronde, en daarbij nemen we een groot deel van Schouwen-Duiveland mee. Ik schat dat we ongeveer drie maanden over een ronde doen. Natuurlijk red je het niet met alleen vrijwilligers en zo ben ik in contact gekomen met bureau HALT en Reclassering Nederland.’

Geen oordeel

‘Ook nu met corona kunnen we gewoon door’, vervolgt Erik. ‘We werken in de buitenlucht en afstand houden op het strand is geen probleem. Elke dag heb ik gemiddeld

Erik de Vries en zijn Bende van het Strand gaan de strijd aan met zwerfafval.

drie à vier werkgestraften rondlopen. En het mooie is: ze vinden het heerlijk! We hebben veel jongens die bij andere projecten zijn weggestuurd; hier vinden ze wél hun draai. Hoe dat komt? Misschien omdat ik de tijd neem om met ze te praten en geen oordeel vel. Laatst nog, had ik een jongen die vanwege concentratie-

problemen maar een paar uur per dag kon werken. We zijn nu een paar gesprekken verder en nu is hij hier en maakt hij zonder problemen dagen van acht uur. Hij vindt hier structuur, rust en vertrouwen. Ik vind het mooi om te zien hoe deze jongens zich ontwikkelen en tegelijkertijd ons mooie strand schoonhouden!’

> Oproep

Werkstrafprojecten gezocht!

Reclassering Nederland is op zoek naar meer werkstrafprojecten. Bent of kent u misschien een leuk project? Of wilt u meer weten over de mogelijkheden? Stuur een mail naar info@reclassering.nl.

> CHECK

Doe als Kees

Kees Smulders is contactpersoon bij één van onze externeprojecten: De Smulhoeve. Na een korte instructie "inloggen met MFA" is Kees helemaal klaar om de urenregistraties digitaal te verwerken in het Werkstrafportaal.

Inloggen op het Werkstrafportaal

Van de 1871 externe projecten van Reclassering Nederland is ongeveer de helft geopend. 55 tot 60% van de opgestelde werkstrafprojecten maakt inmiddels gebruik van de digitale urenregistratie.

We roepen alle projecten op om zo snel mogelijk over te stappen op het Werkstrafportaal. Kies nú voor inloggen met MFA of e-herkenning.

> DE STELLING

'Een vrouwelijke werkmeester is vragen om problemen.'

Ozan Demirbas, unitmanager Reclassering Nederland

'In eerste instantie was ik sceptisch, maar uiteindelijk heb ik toch het initiatief genomen om onze vrouwelijke medewerkers werkstraf tijdelijk als werkmeester in te zetten. Ik vond het wel even spannend, want als unitmanager ben ik uiteindelijk wel verantwoordelijk. Maar de praktijk heeft uitgewezen dat de stelling niet klopt. Sterker nog: een vrouwelijke werkmeester zorgt zelfs voor meer rust en minder weerstand bij de werkgestraften en leidt dus juist tot minder problemen!'

Susanne van Meurs, medewerker werkstraf

'Tot voor kort was het een "no go" voor Reclassering Nederland om vrouwelijke werkmeesters aan te stellen omdat het onveilig zou zijn. Gelukkig is dat nu niet meer het geval. Het is ontzettend ouderwets om zo te denken, want vrouwen kunnen prima functioneren als werkmeester. Ik heb me in ieder geval nog geen seconde onveilig gevoeld. Wel is zo dat ik altijd samenwerk met een mannelijke werkmeester.'

UW
MENING

> KORT

Gratis inloggen op het Werkstrafportaal met MFA

Inloggen op het Werkstrafportaal was tot voor kort alleen mogelijk met e-herkenning, een betaalde dienst voor organisaties die zakendoen met overheidsinstanties. Nu bieden de drie reclasseringsorganisaties (3RO) externe projecten ook de mogelijkheid om in te loggen op het Werkstrafportaal via Multi-Factor-Authentication (MFA).

'Toen vorig jaar duidelijk werd dat projecten niet meer mochten inloggen met DigiD zijn we op zoek gegaan naar een alternatief', zegt Bart Hagtingius, projectleider van het werkstrafportaal en werkzaam bij Reclassering

Nederland. 'Het grote voordeel van MFA is dat het veilig én gratis is. Om gebruik te kunnen maken van MFA moeten onze contactpersonen die de urenregistratie verzorgen, zich éénmalig registreren. En eerlijk is eerlijk: dat vraagt wel even de aandacht. Onze projectbeheerders moeten namelijk eerst de identiteit van de contactpersonen op het project controleren, waarna de gegevens van deze contactpersonen worden geautoriseerd in het systeem.

De contactpersonen ontvangen vervolgens een activatielink waarmee zij zich registreren als gebruiker en

hun gebruikersnaam en wachtwoord kiezen. Om in te loggen in het werkstrafportaal moeten de contactpersonen naast hun gebruikersnaam en wachtwoord ook nog een code van zes cijfers invoeren.

Deze code wordt automatisch genereerd via een speciale app die contactpersonen op hun telefoon moeten downloaden. Als dit eenmaal gebeurd is, kunnen contactpersonen snel, veilig en gratis de urenregistraties van werkgestraften bijhouden in het Werkstrafportaal. Wilt u meer weten over inloggen met MFA? Neem dan contact op met uw projectbeheerder.

Zwembad met sociaal hart

DRUNEN - Zwembad Het Run is een prachtig openluchtzwembad in Drunen met een groot sociaal hart. Het Run biedt verenigingen de mogelijkheid tegen gereduceerd tarief gebruik te maken van de faciliteiten en mensen met een klein budget mogen er gratis zwemmen. Dankzij de inzet van werkgestraften ziet het zwembad er elk jaar weer spik en span uit.

‘Een zwembad is niet alleen een plek waar je heerlijk kunt zwemmen en recreëren, het is ook een sociale ontmoetingsplaats’, zegt parkmanager Stanley van Damme. ‘Iedereen komt hier samen: jong en oud, arm en rijk. Dat is toch mooi? Wij vinden het

belangrijk dat deze plek voor iedereen toegankelijk is en blijft. Daarom maken we ons hard voor minder bedeelden. Via de gemeente en de Stichting Leergeld, krijgen kinderen wiens ouders geen abonnement kunnen betalen een gratis lidmaatschap. Ook mensen met een beperking en allerlei verenigingen kunnen tegen gereduceerd tarief gebruik maken van onze faciliteiten.’

Handen uit de mouwen

In de lente- en zomermaanden is het hier op mooie dagen goed toeven. Maar grote delen van het jaar is het zwembad ook gesloten. ‘In oktober sluiten we onze deuren om dan op 1 mei weer open te gaan’, zegt

Stanley. ‘In de aanloop naar die sluitingsdatum én de opening moet er een enorme berg werk verzet worden. Ruim zes jaar geleden heb ik daarom aangeklopt bij Reclassering

‘Werkgestraften zorgen dat onze gasten optimaal kunnen genieten van hun zwem-uitje’

Nederland of zij ons konden helpen. Sindsdien steken werkgestraften elk jaar de handen uit de mouwen om het zwembad openings- en winterklaar te maken.’

Grote liefde

Stanley is ontzettend blij met de inzet van de werkgestraften. ‘Ze verversen het water, maken het terrein in orde en zorgen ervoor dat gasten in een schone omgeving kunnen genieten van hun zwem-uitje. Ze zijn hier vaak maar kort, maar soms blijft iemand langer hangen. Zo hebben we ooit een werkgestrafte na het volbrengen van zijn werkstraf aangenomen als technisch manager. Hij ontmoette hier zijn grote liefde, kreeg kinderen met haar en heeft nu een soortgelijke

functie op een bungalowpark. Dat zijn mooie verhalen waar ik trots op ben.’

Ver verleden

‘In een ver verleden heb ik wel eens overwogen om als werkmeester aan de slag te gaan bij de reclassering’, gaat Stanley verder. ‘Uiteindelijk heb ik een andere weg gekozen, maar daarom vind ik het leuk dat de Reclassering Nederland zo toch nog op mijn pad is gekomen.’

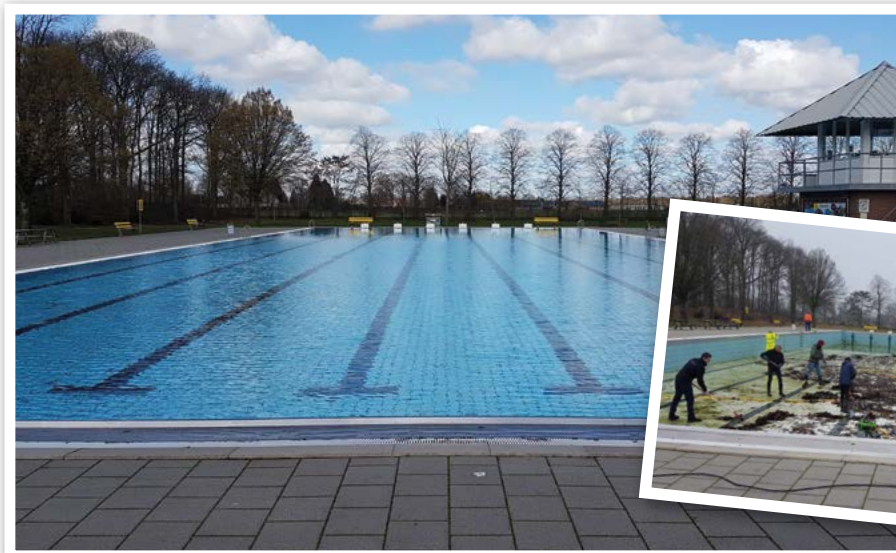
> UITGELICHT

Creatief in coronatijd

Door de coronamaatregelen mogen er minder werkgestraften in één busje en wordt er gewerkt in kleinere groepen en in shifts. Dat betekent dat er meer werkmeesters nodig zijn. In Amsterdam springen medewerkers werkstraf één dag per week bij als werkmeester.

‘Sinds kort loop ik één dag per week mee als werkmeester op groepsprojecten en dat vind ik superleuk!’, zegt Susanne van Meurs, medewerker werkstraf op de Lutmastraat in Amsterdam. ‘In mijn vorige baan heb ik gewerkt als groepsleider, dus ik ben gewend om op een positieve manier in te spelen op de dynamiek in een groep. De interactie met de werkgestraften is

goed. Het is volgens mij vooral belangrijk dat je van tevoren duidelijk bent over wat wel en niet kan. Zo spreken we bijvoorbeeld af dat we elkaar altijd bij de voornaam aanspreken. Dan voorkom je dat je opeens “tigger” gaan noemen of iets dergelijks want dat werk gezags-ondermijnend. Ik vind het echt een fantastische ervaring om de werkstraf vanuit een ander perspectief te zien. Wat mij betreft is het ook echt een meerwaarde voor mijn werk als medewerker werkstraf. Laatst vond er bijvoorbeeld een incident plaats, en dan ervaar je zelf wat voor impact zo iets heeft op de groep. Dat soort ervaringen krijg je niet mee als je achter je bureau zit.’

Werkgestraften maken het zwembad zomerklaar.

De verjaardag

‘Die vent van die mishandeling heeft alleen maar een werkstraf opgelegd gekregen!’, zegt de man die naast mij is komen zitten op de ietwat saaie verjaardag van mijn overbuurvrouw. ‘Jij werkt toch voor de reclassering?’, voegt hij hier uitdagend aan toe.

Ik ga niet inhoudelijk in op zaken of wat ik er als mens van vind dat iemand die veroordeeld wordt voor zware mishandeling ‘alleen maar’ een werkstraf opgelegd krijgt.

‘Wat houdt een werkstraf in denk u?’, luidt mijn wedervraag. ‘Nou gewoon een beetje werken, paar uurtjes hooguit’, antwoordt de iwabp (ik weet alles beter-persoon).

Ik draai mij naar hem toe en ga er eens goed voor zitten. Ik heb eerder met dit bijltje gehakt. Ik leg hem uit dat 240 uur werkstraf ongeveer 30 dagen werken is. Voor niets. Je krijgt geen cent. Je betaalt je eigen vervoer, je eigen lunch en je zorgt voor je eigen werkkleding. Als je geluk hebt, kun je je werkstrafuren maken als je zelf vrij bent. Vaak lukt dit niet, en dan moet je bijvoorbeeld zes dagen per week werken omdat je naast je huidige baan ook nog je werkstrafuren moet maken.

‘Je betaalt je eigen vervoer, je eigen lunch en je zorgt voor je eigen werkkleding’

Soms zul je ook vrij moeten nemen van je werk. Dan kost het je dus ook nog eens vakantiedagen!

De man steekt zijn vinger op, haalt adem om wat te zeggen, maar ik ben op dreef en stoom door. Ik leg uit dat het eenzijdig werk is, steeds hetzelfde. Dat je je om half 8 in de ochtend moet melden bij ons op kantoor en zeker niet later want dan is het busje van de werkmeester, die je naar je werkplek rijdt, betrokken.

Je werkt in weer en wind en in kou en regen. Kom je niet, dan heb je kans dat je 120 dagen gevangenisstraf uit moet zitten. Sommige veroordeelden proberen de werkstraf uit te voeren zonder dat hun eigen werkgever hier achter komt. Ze nemen onbetaald verlof op om de werkstraf te kunnen doen. Dan heb je nog eens minder salaris ook!

Ik blijf maar doorratelen over de nadelige gevolgen van een werkstraf. Mijn gesprekspartner kijkt nu enigszins beteuterd. Hij had vast meer zin in de eeuwige discussie dat de Nederlandse rechters veel te lage straffen uitdelen waaronder “zo’n werkstafje”. Hij druipt af. Ik zie in de verte de schaal met bitterballen mijn kant op komen. Wordt het toch nog een leuke verjaardag.

*Esther Vroegop,
reclasseringswerker*

> Reageer op deze column via info@reclassering.nl

Uit de praktijk: wat zou jij doen?

Er wordt wel eens wat lichtzinnig gedacht over de werkstraf. Maar de impact van een werkstraf op je dagelijkse leven is vaak groter dan de meeste mensen denken. Neem bijvoorbeeld de zaak van twee broers van 16 en 17 jaar oud uit een goede familie, die met de creditcard van hun moeder illegaal vuurwerk bestelden van een Poolse website. Op Kerstavond staat opeens de politie voor de deur met een huiszoekingsbevel. Het illegale vuurwerk wordt in beslag genomen. De politie roept zelfs de hulp in van de explosievenopruimingsdienst om een zelfgemaakte vuurwerkbom te ontmantelen. Dan rijst de vraag: wie is de hoofdschuldige in dit verhaal?

De moeder wil haar zoons behoeden voor een strafblad en neemt de schuld op zich. Bovendien oordeelt zij dat ze beter had moeten weten, de transactie werd immers met haar medeweten afgerekend. De rechter legt moeder 160 uur werkstraf op. Een forse straf, waar ze voorlopig wel even zoet mee is. Elke zaterdag prikt ze nu afval in Amsterdam Zuidoost. Onlangs kwamen haar zoons langs om te zien hoe hun moeder de werkstraf uitvoert. Moeder wil binnenkort graag meer uren maken, want in dit tempo zal ze pas in november klaar zijn. Inmiddels hebben moeder én haar zoons wel door dat 160 uur werkstraf geen kinderachtige straf is.

WERKGESTRAFTEN MAKEN ZWEMBAD ZOMERKLAAR

Cartoonist: Bart Pausma, Reclassering Nederland

Colofon

Werkstraf in uitvoering verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2.500 stuks. **Redactie** Reclassering Nederland **Hoofredactie** Peter van den Hoogen, Media & Communicatie **Tekst en eindredactie** Lamar communicatie **Vormgeving** Enof creatieve communicatie, enof.nl **Fotografie** Frank Penders **Drukwerk** Drukkerij Libertas Pascal **Met dank aan** alle projecten en medewerkers die hebben meegewerkt aan deze editie.